అంధ్రప్రదేశ్‌లో సంక్షేమ పథకాలు

అక్షర భారతి

- 2004 అక్టోబర్‌లో ప్రారంభం.
- 2008 చివరి నాటికి రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత రేటును 75 శాతం సాధించాలని నిర్ణయించారు.

కిశోర బాలికా పథకం

- బాల్య వివాహాలను అరికట్టి సామాజిక దృక్పథాల్లో మార్పును తీసుకురావడం దీని లక్ష్యం.
- నూటికి నూరు శాతం బాలికలకు ప్రాథమిక విద్య అందేట్లు చేయడం.
- యుక్తవయసులో ఉన్న బాలికలకు అనువైన నైపుణ్యాలతో కూడిన శిక్షణ ఇవ్వడం ఈ పథకంలోని లక్ష్యాలు.

ఇందిర ప్రభ

- 2004 నవంబర్ 19న గుంటూరు జిల్లా సిరిగొండాయ పాలెంలో ప్రారంభించారు.
- అసైన్డ్ భూములను వ్యవసాయ యోగ్యంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఉద్దేశించింది.
- దీన్ని సమగ్ర భూ అభివృద్ధి ప్రాజెక్ట్ (సీఎల్‌డీపీ) అంటారు.
- ఈ పథకానికి నాబార్డ్ 90 శాతం, లబ్ధిదారుడు 10 శాతం (శ్రమదానం ద్వారా) నిధులు సమకూర్చుకోవాలి.
- ఎస్సీలకు 50 శాతం, ఎస్టీలకు 10 శాతం కనీస భౌతిక, ఆర్థిక ప్రయోజనాలు కలగజేస్తారు.

పొలం బడి

- 2005 జూన్‌లో తూర్పుగోదావరి జిల్లా తొర్రేడు గ్రామంలో ప్రారంభించారు.
- రాష్ట్ర రైతాంగానికి ఆధునిక వ్యవసాయంపై శిక్షణ ఇవ్వడంతోపాటు యాజమాన్య పద్ధతులపై అవగాహన కల్పిస్తారు.

రాజీవ్ అభ్యుదయ యోజన

- 2005లో ప్రారంభించారు.
- వెనుకబడిన తరగతుల వృత్తినైపుణ్యం మెరుగు పరిచేందుకు శిక్షణ ఇస్తారు.

అంబేద్కర్ జీవన ధార

- 2005 ఏప్రిల్ 14న హైదరాబాద్‌లో ప్రారంభించారు.
- 500 మంది నివసించే దళిత ప్రాంతాలకు రక్షిత మంచినీటిని అందిస్తారు.

జననీ సురక్ష యోజన

- దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న కుటుంబాల్లోని గర్భిణులకు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో వైద్యసేవలు, ఉచిత రవాణా

www.sakshieducation.com

సౌకర్యం కల్పిస్తారు.

- ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఆడశిశువు జన్మిస్తే, ఆమె పేరు మీద రూ. 5000 బ్యాంక్‌లో డిపాజిట్ చేస్తారు.

రాజీవ్ గృహకల్ప

- 2005 జనవరి 9న రాజేంద్రనగర్ మున్సిపాలిటీలో అప్పటి సీఎం రాజశేఖరరెడ్డి ప్రారంభించారు.
- పట్టణ ప్రాంతాల్లోని అల్పాదాయ వర్గాలకు ఇళ్లు నిర్మించి ఇస్తారు.

రాజీవ్ స్వగృహ

- 2006 సెప్టెంబర్‌లో రంగారెడ్డి జిల్లా ఘట్‌కేసర్‌లో ప్రారంభించారు.
- మధ్యతరగతి ప్రజలకు ఇళ్లు నిర్మించి ఇస్తారు.

పశు క్రాంతి

- 2007 సెప్టెంబర్ 6న కడప జిల్లా పులివెందులలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి దివంగత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ప్రారంభించారు.
- ఈ పథకంలో పాడి పశువులను పంపిణీ చేస్తారు.

భూ భారతి (కంప్యూటరైజేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ రికార్డ్స్)

- 2008 నవంబర్ 1న నిజామాబాద్ జిల్లా బోధన్‌లో ప్రారంభం
- దేశంలో మొదటిసారిగా మన రాష్ట్రంలోనే అమలు చేస్తున్నారు.
- ఉపగ్రహ సాయంతో భూరికార్డులు సేకరించి, కంప్యూటరీకరిస్తారు.

రైతు బాట

- వ్యవసాయ శాఖ రైతుబాట కార్యక్రమాన్ని 2011 ఆగస్ట్ 15న ప్రారంభించింది.
- విస్తరణ సేవలను రైతుల ముంగిటకు తీసుకెళ్లి ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలపై అవగాహన కల్పించడం.
- స్థానిక పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించడం.
- ప్రధాన పంటలకు సంబంధించి రైతులను పంటల వారీ బృందాలుగా ఏర్పరచడం దీని ఉద్దేశం.
- ఇప్పటి వరకు 1643 పంట బృందాలను ఏర్పాటుచేశారు.
- రాష్ట్రీయ కిసాన్ వికాస్ యోజన అందించే నిధులతో శిక్షణ ఇస్తారు.
- రైతుబాటలో భాగంగా పల్లెనిద్ర కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు.
- రైతుబాట కార్యక్రమానికి ఆదర్శ రైతు కన్వీనర్‌గా వ్యవహరిస్తారు.

జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య మిషన్ (NRHM)

- ఈ పథకం కింద 2012 సెప్టెంబర్ నాటికి దేశ వ్యాప్తంగా ఆరోగ్య వ్యవస్థలో 1.4 లక్షల ఆరోగ్య మానవ వనరులను జత చేర్చారు
- ప్రతి వెయ్యిమంది జనాభాకు ఒకరి చొప్పున ప్రతి గ్రామంలో ఆశ (Accredited Social Health Activists

(ASHAs)) కార్యకర్తలను ఏర్పాటు చేశారు.

- 2012 సెప్టెంబర్ వరకు దేశవ్యాప్తంగా 8.84 లక్షల ఆశ కార్యకర్తలను ఎంపిక చేయగా వారిలో 8.09 లక్షల మందికి శిక్షణ ఇచ్చి 7.96 లక్షల మందికి ఔషధ కిట్స్ అందించారు.
- ఎన్ఆర్‌హెచ్ఎం కింద దేశ వ్యాప్తంగా 459 జిల్లాల్లో 2024 వాహనాలు సంచార వైద్య యూనిట్లుగా సేవలందిస్తున్నాయి. 2012-13లో ఎన్ఆర్ఎంహెచ్ కింద రూ. 20,542 కోట్లు కేటాయించారు.

బాలికా సమృద్ధి యోజన (బీఎస్‌వై)

- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా బాలికల సంక్షేమం కోసం 1997లో ప్రారంభించారు.
- ఆడపిల్లల పట్ల ప్రజల దృక్పథాల్లో మార్పు తీసుకొని రావడం ఈ పథకం ప్రధాన లక్ష్యం.
- దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న కుటుంబాల్లోని ప్రసవమైన స్త్రీలను లబ్ధిదారులుగా ఎంపిక చేసి, వారికి కావాల్సిన అదనపు పౌష్టికాహారం అందిస్తారు.

సమీకృత శిశు సంరక్షణ పథకం (Integrated Child Protection Scheme)

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2010 మే 5న ప్రారంభించింది.
- ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వేతర సంస్థలు, ప్రైవేట్ రంగ సంఘాలు, సంస్థలు, సంబంధిత వ్యక్తులు అందజేస్తున్న సేవలను సమీకృతం చేసి, మహిళలు, శిశువులకు ప్రభావవంతమైన సంరక్షణ, సాధికారత కల్పించడమే ఈ పథకం ముఖ్యోద్దేశం.
- ఈ పథకం దుర్బలురైన శిశువులు, వలస వచ్చిన కుటుంబాలు, కటిక దారిద్ర్యంలో ఉన్న కుటుంబాలు, వివక్షకు గురైన ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, ఓబీసీ కుటుంబాలు, మైనార్టీల పిల్లలు, హెచ్ఐవీ/ఎయిడ్స్ సోకిన శిశువులు, అనాథలు, మత్తు మందుకు బానిసలైన పిల్లలు, వీధి బాలలు, లైంగిక దోపిడీకి గురైన, అక్రమంగా తరలించిన పిల్లలు, ఖైదీల పిల్లలు మొదలైనవారికి చట్టబద్ధమైన రక్షణ, పునరావాస సేవలు అందిస్తుంది.
- ఇప్పటి వరకు వివిధ జిల్లాల్లో ఈ పథకం కింద 902 గ్రామ శిశు సంరక్షణ కమిటీలను (Village Child Protection Committees) ఏర్పాటు చేశారు.

బాలికా శిశు సంరక్షణ పథకం

- 2005 ఏప్రిల్ నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది.
- బాలికలు స్కూల్లో పేరు నమోదు చేసుకుని, చదువు కొనసాగించేలా ప్రోత్సహించడం, కనీసం ఇంటర్ వరకు చదివేలా చేయడం ఈ పథకం ఉద్దేశం.
- బాలికలు 18 సంవత్సరాల వయసు నిండిన తర్వాతే వివాహం చేసుకునేలా చూడడం.
- ఇద్దరు బాలికలు కలిగిన తర్వాత కుటుంబ నియంత్రణ పాటించేలా తల్లిదండ్రులను ప్రోత్సహించడం.
- బాలికల హక్కులను పరిరక్షించడం, వారికి సామాజిక, ఆర్థిక సాధికారిత కల్పించడం.
- బాలికలకు వ్యతిరేకంగా ఉండే ప్రతికూల సాంస్కృతిక ధోరణులు, ఆచారాలను పారదోలడం దీని ప్రధాన ఉద్దేశం.
- ఈ పథకం అమలు, ప్రణాళిక, పర్యవేక్షణ, మదింపులకు నోడల్ ఏజెన్సీ - మహిళాభివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ శాఖ

www.sakshieducation.com

రాష్ట్రీయ బాల స్వాస్థ్య కార్యక్రమం

- మహారాష్ట్రలోని థానే జిల్లా పల్ఘర్ పట్టణంలో 2013 ఫిబ్రవరి 6న ప్రారంభించారు.
- ఇది జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య మిషన్ (ఎన్ఆర్హెచ్ఎం) లో ఒక భాగం
- 18 ఏళ్ల లోపు వయసు కలిగిన పిల్లలకు ఆరోగ్య సేవలందించడం ఈ పథక ముఖ్య ఉద్దేశం.
- పుట్టుకతోనే వచ్చే లోపాలు, వ్యాధులను తొందరగా నిర్ధారించి తద్వారా శిశుమరణాలను నివారించడానికి ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించారు.
- దీని ద్వారా దేశంలోని 27 కోట్ల మంది బాలబాలికలు లబ్ధి పొందనున్నారు.

నేషనల్ మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ స్కీమ్ (ఎన్ఎంబీఎస్)

- 1995 ఆగస్ట్ 15న ప్రారంభం
- జాతీయ సామాజిక సహాయక కార్యక్రమం (నేషనల్ సోషల్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రామ్) పథకాల్లో ఒకటి.
- గర్భిణీలు ఇందులో లబ్ధిదారులు.
- ప్రసవానికి ముందు 8 నుంచి 12 వారాల మధ్యలో సేవలు అందిస్తారు.
- నూతన శిశువుకు పోలియో, బీసీజీ మొదలైన వ్యాధి నిరోధక టీకాలిస్తారు.
- నిధులు కేంద్రం సమకూరుస్తుంది.

యుక్త వయసులో ఉన్న బాలికల కోసం అభివృద్ధి పథకం (అడొల్సెంట్ గర్ల్స్ స్కీమ్)

- 11 నుంచి 17 సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్న బాలికలలో సరైన శారీరక, మానసిక వృద్ధిని పెంపొందింప జేయడానికి ఉద్దేశించింది.
- వారిలో పౌష్టికాహార లోపాన్ని తొలగించి, వారిని ఆరోగ్యవంతులుగా చేయడం, అక్షరాస్యతను పెంచడం, నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసి భవిష్యత్‌లో బాధ్యత కలిగిన ఆదర్శప్రాయమైన తల్లులుగా తీర్చిదిద్దటం ఈ పథకంలోని అంశాలు.

సమగ్ర శిశు అభివృద్ధి సేవా పథకం(ఇంటిగ్రేటెడ్ చైల్డ్ డెవలప్‌మెంట్ సర్వీసెస్)

- ఇది జాతీయ కార్యక్రమం. 1975లో ప్రారంభించారు.
- కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల ద్వారా అమలు పరుస్తున్నారు.
- లబ్ధిదారులు: గర్భిణీలు, బాలింతలు, ఆరు సంవత్సరాలలోపు చిన్న పిల్లలు
- పోషకాహారాన్ని అందించి పిల్లల్లో మానసిక, శారీరక ఎదుగుదలను పెంపొందించడం. మరణాల రేటు, అనారోగ్యం, పౌష్టికాహార లోపాన్ని తగ్గించడం ఈ పథక లక్ష్యాలు.
- శిశువుల పౌష్టికాహార అవసరాలను తల్లులు గ్రహించేటట్లు ప్రచారం చేయడం ఈ పథకంలో భాగం.
- లబ్ధిదారులకు పౌష్టికాహారం, విటమిన్ –ఎ, ఐరన్, ఫోలిక్ యాసిడ్, టీకాలు, ఆరోగ్య పర్యవేక్షణ, మంచినీటి సదుపాయం, పారిశుద్ధ్యం మొదలైన సౌకర్యాలు అంగన్‌వాడీ కార్యకర్తల ద్వారా అందిస్తారు.

సప్లిమెంటరీ న్యూట్రిషన్ పథకం

- వెనుకబడిన, బలహీన వర్గాల్లో (ఎస్సీ, ఎస్టీ, భూమిలేని శ్రామికులు, మురికివాడల్లో నివసిస్తున్న ప్రజలు)ని

www.sakshieducation.com

గర్భిణీ స్త్రీల్లో 40 శాతం మందిని లబ్ధిదారులుగా ఎంపిక చేసి వారికి పౌష్టికాహారాన్ని ముఖ్యంగా అప్పటి కప్పుడు తినగలిగేటట్లు (రెడీ టు ఈట్) అందించటం.

- ఆరు నెలల నుంచి ఐదు సంవత్సరాల వయసు గల పిల్లలకు రోజూ 60 గ్రాముల పౌష్టికాహారాన్ని అందజేస్తున్నారు.
- ఈ పథకానికి నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తుంది.

జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి మిషన్ (National Rural Livelihoods Mission)

- స్వర్ణజయంతి గ్రామ స్వరోజ్‌గార్ యోజన (ఎస్‌జీఎస్‌వై) స్థానంలో కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ 2011 జూన్‌లో జాతీయ గ్రామీణ జీవనోపాధి మిషన్ (NRLM) ను ప్రారంభించింది.
- దీని అమలుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 75:25 నిష్పత్తిలో నిధులు అందిస్తాయి.
- గ్రామీణ పేదల కుటుంబాలకు సుస్థిరమైన జీవనోపాధి పద్ధతులు, మెరుగైన ఆర్థిక సేవలు అందుబాటులోకి తేవడం ద్వారా సమర్థవంతమైన, ప్రభావవంతమైన సంస్థాగత వేదికలను కల్పించడమే ఈ మిషన్ ఉద్దేశం.
- ఈ మిషన్‌ను స్వయం సహాయక బృందాలు, సమాఖ్య సంస్థల ద్వారా అమలు చేస్తారు.

రాష్ట్రీయ స్వాస్థ్య బీమా యోజన

- ఈ పథకం కింద అసంఘటిత రంగంలో పనిచేస్తున్న శ్రామికుల కుటుంబాలకు సంవత్సరానికి ₹30,000 వరకు స్మార్ట్ కార్డ్ ఆధారిత నగదు రహిత ఆరోగ్య బీమా అందజేస్తారు.
- నిధులను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 75:25 నిష్పత్తిలో చెల్లిస్తాయి.
- ఈ పథకం 27 రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో అమలవుతోంది.
- 2012 డిసెంబర్ నాటికి 3.34 కోట్ల స్మార్ట్ కార్డులను జారీ చేశారు.

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ పట్టణ పునర్నవీకరణ మిషన్

- పట్టణీకరణకు సంబంధించిన ప్రతిష్ఠాత్మక జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ పట్టణ పునర్నవీకరణ మిషన్ (JNNURM)ను 2005 డిసెంబర్‌లో ప్రారంభించారు.
- ఈ మిషన్ కింద నగరాల్లో మౌలిక వసతులు, గృహనిర్మాణం, సామర్థ్యాభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం గణనీయమైన ఆర్థిక సహకారం అందిస్తుంది.
- ఈ మిషన్‌లోని మొత్తం నాలుగు అంశాల్లో రెండు అంశాలు పట్టణ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న పేదల ప్రాథమిక అవసరాలు, నివాసానికి సంబంధించినవి.

  అందులో **ఒకటి:** బేసిక్ సర్వీసెస్ టు అర్బన్ పూర్ (BSUP). దీన్ని ఎంపిక చేసిన 65 నగరాల్లో అమలు చేస్తారు.

  రెండోది: సమీకృత గృహ నిర్మాణం, మురికివాడల అభివృద్ధి కార్యక్రమం (Integrated Housing and Slum Development Programme (IHSDP). దీన్ని అన్ని నగరాలు, పట్టణాల్లో అమలు చేస్తారు.

  జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ పట్టణ పునర్నవీకరణ మిషన్‌ను 2014 మార్చి వరకు పొడిగించారు.

రోష్ని

- గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ 2013 జూన్ 7న దేశంలోని 24 అత్యంత నక్సలైట్ ప్రభావిత జిల్లాల్లో ప్రవేశపెట్టింది.

www.sakshieducation.com

- ఈ పథకం ద్వారా 50,000 మంది గిరిజన యువతీ యువకులకు శిక్షణ ఇచ్చి ఉపాధి కల్పిస్తారు.
- లబ్ధిదారుల వయసు 18 నుంచి 35 సంవత్సరాల మధ్య ఉండాలి.
- ఈ పథకానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిధులను 75:25 నిష్పత్తిలో సమకూరుస్తాయి.
- లబ్ధిదారుల్లో 50 శాతం మంది మహిళలు ఉంటారు.

ఇందిరమ్మ జీవిత బీమా పథకం

- 2008 ఏప్రిల్‌లో ప్రారంభం
- రాష్ట్రంలో 52 లక్షల మంది భూమిలేని నిరుపేదలు, వ్యవసాయ కూలీలకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.

లబ్ధి వివరాలు..

- ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే రూ. 75,000 చెల్లిస్తారు.
- సహజ మరణం పొందితే రూ. 30,000 చెల్లిస్తారు.
- అంగవైకల్యం సంభవిస్తే రూ. 75,000 చెల్లిస్తారు.
- పాక్షిక అంగవైకల్యం కలిగితే రూ. 37,500 చెల్లిస్తారు.
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 50:50 నిష్పత్తిలో ఒక్కొక్కరికి ₹ 320 వార్షిక ప్రీమియం చెల్లిస్తాయి.
- ఇది ఆమ్ ఆద్మీ బీమా యోజన (ఏఏబీవై)లో భాగం.

రాజీవ్ పల్లెబాట

- 2004 జూన్ 13న రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్ల నుంచి ప్రారంభం
- ప్రజలు, నాయకులతో నేరుగా మాట్లాడటానికి, ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వ విధానాలపై ప్రజల అభిప్రాయాలు తెలుసుకునేందుకు ప్రవేశపెట్టారు.

రాజీవ్ నగరబాట

- 2005 జనవరి 9న రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్ల నియోజకవర్గ పరిధిలోని రాజేంద్రనగర్ పట్టణ ప్రాంతంలో ప్రారంభించారు.
- ప్రజాసమస్యలు తెలుసుకొని కనీస సౌకర్యాలు కల్పించేందుకు ఉద్దేశించిన పథకమిది.

రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ

- 2007 ఆగస్ట్ 15న ప్రారంభించారు.
- దీనికింద ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ ఆసుపత్రుల్లో పేదలకు ఆధునిక శస్త్ర చికిత్సలు, థెరపీలు నిర్వహిస్తారు.
- 2008 అక్టోబర్ 2 నుంచి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అమలు చేస్తున్నారు.
- ఈ పథకానికి బీమా కంపెనీగా ఒమన్ దేశానికి చెందిన స్టార్ హెల్త్ అండ్ అలైడ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ వ్యవహరిస్తోంది.
- ఆరోగ్య శ్రీ ట్రస్ట్ ఈ పథకాన్ని పర్యవేక్షిస్తుంది. దీనికి ఛైర్మన్‌గా సీఎం వ్యవహరిస్తారు.
- తెల్లరేషన్‌కార్డు ఉన్న కుటుంబాలకు 2 లక్షల రూపాయల వరకు ఉచితంగా వైద్యసేవలు అందిస్తారు.

- ఆరోగ్య శ్రీ 1, 2లను 938 వ్యాధులకు చికిత్స అందించడానికి రూపొందించారు.
- అర్హులైన వారికి ఆరోగ్యశ్రీ కార్డులు ఇస్తారు.
- ప్రభుత్వం బీమా ద్వారా ఆర్థిక సహాయం అందిస్తోంది.

జాతీయ ఆహార భద్రతా మిషన్

- సాగు విస్తీర్ణాన్ని, ఉత్పాదకతను పెంచడం, భూ సారాన్ని పునరుద్ధరించడం ద్వారా 11వ పంచవర్ష ప్రణాళిక చివరి నాటికి బియ్యం, గోధుమ, పప్పుధాన్యాల ఉత్పత్తిని వరుసగా 10, 8, 2 మిలియన్ టన్నుల మేర పెంచడానికి ఉద్దేశించారు.
- దీంతో పాటు ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించడం, వ్యవసాయ ఆదాయాన్ని పెంచడం ద్వారా లక్షిత జిల్లాల్లో రైతుల్లో విశ్వాసాన్ని పాదుకొల్పడం లక్ష్యాలు.
- దీనికోసం జాతీయ ఆహార భద్రతా మిషన్ (National Food Security Mission (NFSM)ను 2007-08లో ప్రారంభించారు.

ప్రధానమంత్రి గ్రామ సడక్ యోజన

రోడ్డు సౌకర్యం లేని జనావాస ప్రాంతాలను రహదారుల ద్వారా ఇతర ప్రాంతాలతో అనుసంధానించేందుకు ఈ పథకాన్ని 2000 డిసెంబర్‌లో ప్రారంభించారు. అప్పటి నుంచి 1,26,176 జనావాస ప్రాంతాలను ఇతర ప్రాంతాలతో కలిపేందుకు 4,74,528 కిలోమీటర్ల పొడవైన రోడ్లను నిర్మించారు. ఇది పూర్తిగా కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులతో నడిచే పథకం.

బంగారు తల్లి

- 2013 జూన్ 19న చట్టం చేశారు
- ఆడపిల్లల సంఖ్య పెంపుదల(లింగ వివక్షను పార దోలడానికి), ఆరోగ్య పరిరక్షణ కోసం ఏర్పాటు చేశారు.
- 2013 మే 1 నుంచి పుట్టిన బాలికలకు వర్తిస్తుంది.
- తెల్లరేషన్‌కార్డు ఉండి కేవలం ఇద్దరు ఆడపిల్లలున్న కుటుంబాలకు వర్తిస్తుంది.
- ఆర్థిక సహాయాన్ని ఆధార్ ఆధారిత నగదు బదిలీ పథకం ద్వారా బ్యాంకు ఖాతాకు జమచేస్తారు.
- పథకాన్ని అమలుచేయడంలో నిర్లక్ష్యం వహించే అధికారులకు రూ.10 వేల వరకు జరిమానా విధిస్తారు. వారిపై క్రమశిక్షణ చర్యలు తీసుకుంటారు.
- ఆడపిల్ల జన్మించినప్పటి నుంచి డిగ్రీ వరకు (21 సంవత్సరాలు) ఏడాదికి కొంత మొత్తం చెల్లిస్తారు.

బంగారు తల్లి పథకం వివరాలు

వయస్సు	దశ	మొత్తం (రూ.)
పుట్టగానే	జనన నమోదు సమయంలో	2,500
1 -2 సంవత్సరాల వరకు	టీకాల నిమిత్తం సంవత్సరానికి	1,000
3 – 5 సంవత్సరాల వరకు	అంగన్‌వాడి సంవత్సరానికి	1,500
6 – 10 సంవత్సరాల వరకు	1 – 5వ తరగతి వరకు సంవత్సరానికి	2,000
11 – 13 సంవత్సరాల వరకు	6 – 8వ తరగతి వరకు సంవత్సరానికి	2,500
14 – 15 సంవత్సరాల వరకు	9 – 10వ తరగతి వరకు సంవత్సరానికి	3,000
16 – 17 సంవత్సరాల వరకు	11 – 12వ తరగతి వరకు సంవత్సరానికి	3,500
18 – 21 సంవత్సరాల వరకు	గ్రాడ్యుయేషన్: 4 ఏళ్లు సంవత్సరానికి	4,000

★ ఇంటర్ తర్వాత చదువు ఆపేస్తే పెళ్లి ఖర్చులకు రూ.50,000,

★ గ్రాడ్యుయేషన్ తరువాత ఆపేస్తే రూ.1 లక్ష ఇస్తారు.

వైఎస్ఆర్ అభయ హస్తం

- ఈ పథకాన్ని 2008 ఫిబ్రవరి 6న అప్పటి సీఎం వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్లలో ప్రారంభించారు.
- 2009 నవంబర్ 1న మాజీ సీఎం కె.రోశయ్య వైఎస్ఆర్ అభయహస్తంగా మార్చారు.
- 18 నుంచి 59 సంవత్సరాల వయస్సుగల స్త్రీలు రోజుకు ఒక్క రూపాయి (సంవత్సరానికి 365 రూపాయలు) చొప్పున ప్రీమియం చెల్లిస్తూ ఉన్నవారికి ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.
- సభ్యురాలు సహజ మరణం పొందితే రూ. 30,000, ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే రూ. 75,000 నామినీకి అందిస్తారు.
- సభ్యురాలి ఇద్దరు పిల్లలకు 9వ తరగతి నుంచి ఇంటర్మీడియట్ (10 + 2, 10 + ఐటీఐ, 9, 10, ఇంటర్ ఫస్ట్ ఇయర్, సెకండ్ ఇయర్) వరకు నాలుగు సంవత్సరాలు నెలకు రూ. 100 చొప్పున (సంవత్సరానికి రూ. 1200) ఉపకార వేతనం చెల్లిస్తారు.
- 60 సంవత్సరాలు పైబడిన మహిళలకు రూ. 500 నుంచి రూ. 2200 వరకు పెన్షన్ అందిస్తారు.
- ఈ పథకం స్వయం సహాయక బృందం మహిళలకు పెన్షన్ సౌకర్యం కల్పిస్తుంది.
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీన్ని ఇందిరా క్రాంతి పథం (ఐకేపీ)లో భాగంగా అమలు చేస్తోంది.
- ఈ పథకానికి సొసైటీ ఫర్ ఎలిమినేషన్ ఆఫ్ రూరల్ పావర్టీ (ఎస్ఈఆర్పీ) నోడల్ ఏజెన్సీగా పనిచేస్తుంది.

www.sakshieducation.com

ఇందిరాక్రాంతి పథం (ఐకేపీ)

- 2005-06లో ప్రారంభించారు
- ఆంధ్రప్రదేశ్ పేదరిక నిర్మూలనకు ఇది సమగ్ర పథకం
- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న వెలుగు, డ్వాక్రా పథకాలను విలీనం చేసి ఐకేపీగా మార్చారు.
- మహిళా సాధికారత పెంచడం, మహిళా స్వయం సంఘాలకు పావలా వడ్డీ రుణాలు అందించడం ద్వారా మహిళలను లక్షాధికారులుగా చేయడమే ఈ పథకం లక్ష్యం.
- గ్రామాల్లో 80 లక్షల పేద కుటుంబాలకు ఆర్థిక చేయూత ఇచ్చేందుకు ఉద్దేశించిన పథకం ఇది.
- ఐకేపీని గ్రామీణ పేదరిక నిర్మూలన సొసైటీ (సెర్ప్) అమలు చేస్తుంది.
- మహిళా స్వయం సహాయక సంఘాల అభివృద్ధిలో దేశంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.

అమ్మ హస్తం

- 2013 ఏప్రిల్ 11న హైదరాబాద్‌లోని రవీంద్ర భారతిలో ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రారంభించారు.
- 2.25 కోట్ల తెల్లరేషన్ కార్డు దారులకు లబ్ధి చేకూరుతుంది.
- చౌక ధరల డిపోల ద్వారా ప్రతినెలా 9 రకాల నిత్యావసర వస్తువులను రూ. 185కే అందిస్తారు.

ఈ పథకంలో ఇచ్చే 9 వస్తువులు

1.	కందిపప్పు (కేజీ)	రూ. 50
2.	గోధుమలు (కేజీ)	రూ. 7
3.	గోధుమ పిండి (కేజీ)	రూ. 16.50
4.	చక్కెర (అరకేజీ)	రూ. 6.75
5.	పామాయిల్ (కేజీ)	రూ. 40
6.	పసుపు (100 గ్రాములు)	రూ. 10
7.	చింతపండు (అరకేజీ)	రూ. 29.75
8.	కారం (పావుకేజీ)	రూ. 20
9.	ఉప్పు (కేజీ)	రూ. 5
	మొత్తం	**రూ. 185**
	మార్కెట్ ధర	**రూ. 292**
	మిగులు	**రూ. 107**

రాజీవ్ ఆవాస్ యోజన (ఆర్ఎవై)

- 2009లో మురికివాడలను నిర్మూలించడమే లక్ష్యంగా ప్రారంభించిన పథకం ఇది.

దీపం పథకం

- ఆర్థికంగా వెనుకబడిన మహిళలు, డ్వాక్రా గ్రూపు మహిళలకు సిలిండర్‌తో పాటు గ్యాస్‌స్టౌవ్‌ను అందజేస్తారు. సబ్సిడీ కింద గ్యాస్ కనెక్షన్ ధర రూ. 1250.

రైతుశ్రీ – వడ్డీలేని పంట రుణాలు

- దేశంలోనే మొదటిసారిగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. (సీఎం కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి). సంవత్సరంలోపే పంటరుణాలు తిరిగి చెల్లించే రైతులకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది. ఒక లక్ష వరకు వడ్డీలేని పంట రుణాలు అందిస్తారు. రూ.లక్ష నుంచి రూ.3 లక్షల వరకు పావలా వడ్డీ పథకాన్ని కల్పిస్తారు.

ఎన్ఆర్ఈజీపీ:(నేషనల్ రూరల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ గ్యారంటీ ప్రోగ్రామ్)

- 2005 సెప్టెంబర్ 19న ఎన్ఆర్ఈజీపీ చట్టం చేశారు.
- 2006 ఫిబ్రవరి 2న ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అనంతపురం జిల్లాలో నార్పల మండలం బండ్లపల్లి గ్రామంలో దీన్ని ప్రారంభించారు.
- 2009 అక్టోబర్ 2న దీనిపేరును మహాత్మాగాంధీ ఎన్ఆర్ఈజీపీగా మార్చారు.
- ఎన్ఆర్ఈజీపీ యాక్ట్ ప్రకారం ఆరు నెలలలోపు అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ పథకాన్ని అమలుపర్చాలి.
- దేశవ్యాప్తంగా ఈ పథకాన్ని మొదటి విడతగా 200 జిల్లాల్లో అమలు చేశారు.
- దేశంలోని మొత్తం 640 జిల్లాల్లోని 614 జిల్లాల్లో ఇది అమలు జరుగుతోంది.
- ఏపీలో మొదటి దశలో 13 జిల్లాల్లో అమలు చేశారు. ప్రస్తుతం 22 జిల్లాల్లో అమలవుతోంది (హైదరాబాద్ తప్ప)
- రెండో దశలో 2007 మేలో ఆరు జిల్లాల్లో అమలు చేశారు. 1. శ్రీకాకుళం, 2. ప్రకాశం, 3. గుంటూరు, 4. నెల్లూరు, 5. కర్నూలు, 6. తూర్పు గోదావరి.
- మూడో దశలో 2008, ఏప్రిల్ 1న మూడు జిల్లాల్లో ప్రవేశపెట్టారు. 1. విశాఖపట్నం, 2. పశ్చిమ గోదావరి, 3.కృష్ణా
- ప్రారంభంలో ఈ పథకాన్ని వంద రోజులకు, రోజు వేతనం రూ. 100గా నిర్ణయించారు.
- ప్రస్తుతం కేంద్రంలో రోజు వేతనం రూ. 115 చెల్లి స్తుండగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 149 అందిస్తోంది.
- ఈ పథకానికి అయ్యే వ్యయాన్ని కేంద్ర – రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 90:10 నిష్పత్తిలో భరిస్తాయి.
- మొత్తం నిధుల్లో 60 శాతం వేతనాల కోసం, మిగిలిన 40 శాతం పనిముట్ల కోసం ఉపయోగించాలి.
- ఈ పథకానికి దరఖాస్తు చేసుకున్న వారికి 15 రోజుల్లో పని కల్పించాలి. లేదంటే రోజు వేతనంలో 50 శాతం నష్టపరిహారంగా చెల్లించాలి.
- ఈ పథకాన్ని అమలు చేయడంలో విఫలమైన అధికారులకు రూ. 1000 వరకు జరిమానా విధించవచ్చు.
- ఉపాధిహామీ పనిని ఆ గ్రామానికి ఐదు కిలో మీటర్లలోపు కల్పించాలి.

www.sakshieducation.com

- ఈ పథకంలో విలీనమైన పథకాలు. 1. నేషనల్ ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రామ్ (ఎన్ఎఫ్‌డబ్ల్యూపీ -2004), 2. సంపూర్ణ గ్రామీణ రోజ్‌గార్ యోజన (ఎస్‌జీఆర్‌వై-2001)
- సంవత్సరం ప్రీమియం కింద ఒకరోజు వేతనాన్ని చెల్లిస్తే, ఉపాధి కోసం వెళ్లిన వారు ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే వారికి రూ. 50,000 బీమా కల్పిస్తారు.
- ఈ పథకాన్ని సమర్థవంతంగా అమలు చేసేందుకు రాగాస్ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ఉపయోగిస్తున్నారు.

పావలా వడ్డీ పథకం

- 2004-05లో ప్రారంభం.
- స్వయం సహాయక సంఘాలకు ఇచ్చే రుణాలపై సబ్సిడీ (3 శాతం వడ్డీ) ఇచ్చే పథకం
- రాష్ట్రంలో ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమలతో పాటు 2010 జూలై 1 నుంచి 2015 మధ్య కొత్తగా ఏర్పాటు చేసే సూక్ష్మ, చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు ఇది వర్తిస్తుంది.
- దీన్ని నూతన పారిశ్రామిక పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక విధానం 2010-2015 కింద ఏర్పాటు చేశారు.
- షెడ్యూల్డు వాణిజ్య బ్యాంకులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్, ఎస్ఐడీబీఐ ద్వారా రుణాలు పొందే పరిశ్రమలకు ఈ పథకాన్ని వర్తింపజేస్తారు.

రాజీవ్ యువశక్తి కార్యక్రమం

- 2004, నవంబర్ 19న ప్రారంభించారు.
- అర్హులైన నిరుద్యోగ యువతీ యువకులు పరిశ్రమలు, సేవలు, బిజినెస్ రంగాల్లో స్వయం ఉపాధి పొందడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థికంగా సహకరిస్తుంది.
- నిరుద్యోగ యువతకు శిక్షణ ఇచ్చి 50 వేల నుంచి లక్ష వరకు వ్యక్తిగత రుణాలు, 5 లక్షల వరకు గ్రూప్ రుణం ఇస్తారు.

డ్వాక్రా (డెవలప్‌మెంట్ ఆఫ్ ఉమెన్ అండ్ చిల్డ్రన్ ఇన్ రూరల్ ఏరియాస్)

- 1982 సెప్టెంబర్‌లో ప్రారంభించారు.
- కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నిధులు సమకూరుస్తున్నాయి. (1996 నుంచి యూనిసెఫ్ తమ నిధులను ఆపేసింది)
- స్వయం సహాయక సంఘాలతో ఏర్పడిన ఈ పథకం మన రాష్ట్రంలో స్త్రీల సాంఘిక, ఆర్థిక సమస్యలను పరిష్కరించి గ్రామీణ స్త్రీల పేదరిక నిర్మూలనకు కృషి చేస్తుంది.
- స్త్రీలలో వ్యవస్థాపన నైపుణ్యాలను పెంచడానికి శిక్షణ ఇస్తారు.
- ఆర్థిక కార్యకలాపాలన్నీ జిల్లా గ్రామీణ అభివృద్ధి సంస్థ (డీఆర్‌డీఏ) నేతృత్వంలో జరుగుతాయి.
- గ్రామ స్థాయిలో సమితి అభివృద్ధి అధికారి (బీడీవో), మండలాభివృద్ధి అధికారి (ఎండీవో) పర్యవేక్షణలో గ్రామ పంచాయతీలు ప్రధాన పాత్ర వహిస్తాయి.
- జిల్లా మహిళా సహాయ ప్రాజెక్టు అధికారి జిల్లాలో కార్యక్రమాలను సమీక్షిస్తారు.
- కేవలం ఆదాయాన్ని పెంచే శిక్షణే కాకుండా మహిళలకు అక్షరాస్యత కల్పించే, మాతా శిశు ఆరోగ్యం మొదలైన అంశాలపై అవగాహన కల్పించే కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు.

www.sakshieducation.com

- దీని అమలులో నెల్లూరు జిల్లా ప్రథమస్థానంలో, ఖమ్మం జిల్లా రెండో స్థానంలో, గుంటూరు జిల్లా చివరి స్థానంలో ఉన్నాయి.
- ఈ పథకాన్ని 1999 ఏప్రిల్ 1న స్వర్ణజయంతి గ్రామ స్వరోజ్‌గార్ యోజన (ఎస్‌జీఎస్‌వై) పథకంలో విలీనం చేశారు.

ఇందిరా ఆవాస్ యోజన: (ఐఏవై)

- 1985–86 లో ప్రారంభించారు.
- జవహర్ రోజ్‌గార్ యోజనలో ఒక భాగం
- దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన (ఎస్సీ, ఎస్టీలకు చెందిన నిరుపేదలకు, విముక్తి పొందిన బానిసలు) ఉన్న ప్రజలకు గృహ నిర్మాణం కోసం ఉద్దేశించింది.

కొత్త మార్గదర్శకాలు:

- ఈ పథకంలో 2013 మే 13న భారత ప్రభుత్వం కొత్త మార్గదర్శకాలను విడుదల చేసింది. వాటి ప్రకారం...
- మైదాన ప్రాంతాల్లో ప్రతి ఇంటికి అయ్యే ఖర్చును రూ. 45,000 నుంచి రూ. 70,000కు పెంచారు.
- కొండ ప్రాంతాల్లోని ఇంటికి రూ. 48,500 నుంచి రూ. 75,000కు పెంచారు.
- భూమిలేని వారికి భూమిని కొనడానికి సహాయాన్ని రూ. 10,000 నుంచి రూ. 20,000కు పెంచారు.
- ప్రతి ఇంటికీ టాయిలెట్ తప్పనిసరి చేశారు.

సమగ్ర ఆవాస్ యోజన(ఎస్ఏవై)

- 1999–2000లో ప్రారంభం.
- ఇంటితోపాటు ఇతర సౌకర్యాలు కల్పించడానికి ప్రారంభించిన పథకం.

రాజీవ్ ఉద్యోగ శ్రీ

- 2007 జూలైలో ప్రారంభించారు.
- నిరుద్యోగ యువతీ, యువకులకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడమే ఈ పథకం ఉద్దేశం.
- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వచ్చే రెండు సంవత్సరాల్లో 10 లక్షల మంది విద్యావంతులైన నిరుద్యోగ యువతకు శిక్షణ ఇవ్వడం, ఉపాధి కల్పించడం దీని లక్ష్యం (ప్రైవేట్ రంగంలో).
- రాజీవ్ ఉద్యోగశ్రీ సొసైటీని ఎంప్లాయ్‌మెంట్ అండ్ ట్రైనింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్ కింద నెలకొల్పారు.
- విభిన్న రంగాల్లో ఉపాధి సామర్థ్యాన్ని గుర్తించి, వాటి అవసరాలకు అనుగుణంగా స్వల్పకాలిక కోర్సుల్లో యువతకు శిక్షణ ఇస్తారు.

సంక్షేమబాట

- 2008 మార్చి 1న ప్రారంభం.
- అధికారులు సాంఘిక సంక్షేమ వసతి గృహాలను సందర్శించి, విద్యార్థుల సమస్యలను తీర్చే సంక్షేమ కార్యక్రమం

www.sakshieducation.com

ఇది.

- వసతి గృహాల్లో మెరుగైన వసతులు కల్పిస్తారు.

రైతుబంధు పథకం

- 2008లో ప్రారంభం.
- రైతు తన ధాన్యాన్ని గోదాంలలో నిల్వ చేసుకోవడానికి ఉద్దేశించింది.
- ఈ నిల్వలపై 90 రోజుల వరకు ఉచితంగా రుణ సదుపాయం కల్పిస్తారు.

జనశ్రీ బీమా యోజన

- కుటుంబ వార్షిక ఆదాయం రూ. 20 వేలలోపు ఉండి, ఒక్కరే బాలిక ఉన్న కుటుంబాలకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది.
- 9 నుంచి 12వ తరగతి వరకు సంవత్సరానికి రూ. 1200 స్కాలర్‌షిప్ అందజేస్తారు.
- 20 సంవత్సరాలు నిండిన తర్వాత 1 లక్ష రూపాయలు ఇస్తారు.
- ఈ పథకం అమలు కోసం రాష్ట్ర మహిళా శిశు సంక్షేమ శాఖ ఎల్ఐసీతో ఒప్పందం చేసుకుంది.

రాజీవ్ యువ కిరణాలు (ఆర్‌వైకే)

- 2011 ఆగస్ట్ 20న ప్రారంభించారు
- ప్రతి ఇంటిలో ఒకరిని ఉద్యోగిగా చేయడానికి ప్రారంభించిన పథకం ఇది.
- 2014 చివరి నాటికి 15 లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పించడం లక్ష్యం (ప్రైవేట్ రంగంలో)
- ఆర్‌వైకేని అమలుచేయడానికి సీఎం అధ్యక్షతన ఒక అత్యున్నత స్థాయి కమిటీ, (రీకాప్: రాజీవ్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్), ఒక మిషన్ (రీమాప్: రాజీవ్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ మిషన్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్) ఏర్పాటు చేశారు.
- జిల్లా స్థాయిలో కలెక్టర్ అధ్యక్షతన ఏర్పాటు చేసిన కమిటీ ద్వారా ఈ పథకాన్ని అమలుచేస్తున్నారు. ఈ కమిటీ 15 రోజులకు ఒకసారి సమావేశం నిర్వహించి కార్యక్రమం అమలును పర్యవేక్షిస్తుంది.

మీ సేవ

- 2011 నవంబర్ 14న తిరుపతిలో ప్రారంభించారు.
- చిత్తూరు జిల్లాలో పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా అమలు చేశారు.
- ఇందులో ఈ-సేవ, ఏపీ ఆన్‌లైన్ పథకాలను కలిపారు.
- సులభంగా, వేగంగా అనే ట్యాగ్‌లైన్ పెట్టారు.
- మీ సేవ కేంద్రాల నుంచి సేవలను పొందే వ్యక్తి చెల్లించాల్సిన రుసుం రూ. 30.
- మీసేవ ద్వారా డిజిటల్ సంతకాలతో ధ్రువీకరణ పత్రాలు జారీ చేస్తున్న తొలి రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

www.sakshieducation.com

బాలకిరణాలు

- 2012 జనవరి 2న శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రారంభం
- 8 నుంచి పదో తరగతి చదువుతున్న బాలబాలికలకు వృత్తి విద్యా శిక్షణ ఇవ్వడం దీని లక్ష్యం.
- విద్యతోపాటు ఉపాధికి తోడ్పడే వృత్తి విద్యా కోర్సులను పాఠశాల స్థాయి నుంచి ప్రారంభిస్తారు.

చిన్నారి చూపు

- 2012 అక్టోబర్ 29న ప్రారంభం
- పాఠశాలకు వెళ్లే విద్యార్థుల కంటిచూపు, కళ్ల సంరక్షణకు సంబంధించిన పథకం ఇది.
- ఈ పథకంలో మూడు దశలు ఉంటాయి.
- 1. కంటి పరీక్షలు చేయడం, 2. అవసరమైన వారికి కంటి అద్దాలు అందజేయటం 3. కంటి ఆపరేషన్లు నిర్వహించడం

బాలిక అమృత పథకం

- 2013 నవంబర్ 14న ప్రారంభం
- నవజాత శిశువులకు పోషక విలువలు గల ఆహారం అందించే లక్ష్యంతో దీన్ని ప్రారంభించారు.
- ఈ సందర్భంగా ఇంటిగ్రేటెడ్ చైల్డ్ డెవలప్‌మెంట్ స్కీం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 75 కోట్లు మంజూరు చేసింది.

మన బియ్యం

- 2013 జనవరి 16న (7 జిల్లాల్లో) ప్రారంభం
- ఏ ప్రాంతంలో పండిన ధాన్యాన్ని ఆ ప్రాంతంలోనే సేకరించి మరపట్టించి, ఆ ప్రాంత చౌక ధరల డిపోల ద్వారా తెల్లరేషన్ కార్డుదారులకు ఒక్క రూపాయికే కిలో బియ్యం అందజేసే పథకం.
- మొదట కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో ప్రారంభించారు.
- ఈ పథకం ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధాన్యం సేకరణలో వికేంద్రీకరణ విధానాన్ని అనుసరిస్తోంది.

ఇందిరమ్మ కలలు

- 2013 ఏప్రిల్ 5న ప్రారంభం
- 2013 ఫిబ్రవరి 2న ఎస్సీ, ఎస్టీ ఉప ప్రణాళికా చట్టాన్ని తీసుకొచ్చారు.
- ఈ చట్టంపై అవగాహన కల్పించడానికి సీఎం కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఈ కార్యక్రమాన్ని బాబూ జగ్జీవన్ రామ్ జయంతి సందర్భంగా 2013 ఏప్రిల్ 5న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ప్రారంభించారు.
- ప్రజాప్రతినిధులు ఎస్సీ, ఎస్టీ కాలనీలను సందర్శించి వివిధ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడతారు.

ఇందిరమ్మ పథకం

- INDIRAMMA (ఇంటిగ్రేటెడ్ నోవెల్ డెవలప్‌మెంట్ ఇన్ రూరల్ ఏరియాస్ అండ్ మోడల్ మున్సిపల్ ఏరియాస్)
- 2006 ఏప్రిల్ 1న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆలమూరు మండలంలోని పశ్చిమకండ్రిక గ్రామంలో ప్రారంభించారు.
- ఈ పథకం కింద అన్ని ప్రాంతాలలోని నిరుపేదలకు పక్కా గృహాలు, విద్యాసౌకర్యం, వైద్యం, రోడ్లు, మురుగునీటి పారుదల, వ్యక్తిగత మరుగుదొడ్లు, విద్యుత్, మంచినీటి సదుపాయాలు, పెన్షన్ మొదలైనవి కల్పిస్తారు.

పేదరికంపై వివిధ కమిటీలు

నిపుణులు	సంవత్సరం	మొత్తం పేదరికం	కొలమానం
1. పీడీ ఓఝా	1960-61	44.0 శాతం	గ్రామీణ నెలవారీ తలసరి వినియోగం రూ. 8-11లుగా వుంది
2. పీకే బర్దన్	1960-61		నెలవారీ తలసరి ఆదాయ వ్యయం రూ.15(1960-61 ధరల్లో)
	1967-68		అగ్రికల్చర్ లేబర్ ప్రైస్ ఇండెక్స్ ద్వారా
3. బీఎస్ మిన్హాస్	1956-57		రూ. 20లు 1960 - 61 ధరల్లో
4. ఎం.అహ్లువాలియా	1956-57		రూ. 15 (1960-61 ధరల్లో) గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, రూ. 20లు పట్టణ ప్రాంతాల్లో..
5. దండేకర్ అండ్ రథ్	1960-61	41.0 శాతం	రూ. 15 (1960-61 ధరల్లో) గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, రూ. 20 పట్టణ ప్రాంతాల్లో
6. వీఎం దండేకర్	1971-72 1977-78		రూ. 54.4 (1977-78 ధరల్లో)
7. మిన్హాస్, జైన్ టెండూల్కర్	1987-88	42.7 శాతం	రూ. 122.6 గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, రూ. 158.3 పట్టణ ప్రాంతాల్లో
8. లక్డావాలా	1993-94	32.4 శాతం	లక్డావాలా కమిటీ చౌకదుకాణాల ద్వారా కూడా కనీస వస్తువులను పొందలేని స్థితిని ఆధారంగా చేసుకుని పేదరిక శాతాన్ని అంచనా వేసింది
9. ప్రణాళికా సంఘం	1996-97	29.2 శాతం	
10. ఎన్ఎస్ఎస్ఓ	1999-2000	26.1 శాతం	రూ. 211.30 గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, రూ. 454.11 పట్టణ ప్రాంతాల్లో
11. ఎన్ఎస్ఎస్ఓ	2004-05	27.5 శాతం	రూ. 350.6 గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, రూ. 538 పట్టణ ప్రాంతాల్లో

www.sakshieducation.com

www.sakshieducation.com